НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 49-354-04-227
Дата: 18 / 10 2023 г.

12 13 fm

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРАТА
И МЕДИИТЕ
Г-Н ТОМА БИКОВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал. 1 от ПОДНС внасям следното предложение за изменение на общ законопроект № 49-353-13-6/19.09.2023 г. на приетите на първо гласуване на 18.09.2023 г. законопроект за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права № 49-302-01-21, внесен от Министерски съвет на 13.04.2023 г. и законопроект за изменение и допълнение на Закона за авторското право и сродните му права, № 49-354-01-50, внесен от Божидар Божанов на 23.05.2023 г.

1. В § 5, чл. 21 се изменя така:

„Разрешено излъчване, предаване и препредаване на произведение

Чл. 21 (1) Разрешението за излъчване на произведението включва и разрешение за предаването му по всяка друга електронна съобщителна мрежа когато то се извършва от същата организация, едновременно с излъчването, изцяло и в непроменен вид и не излиза извън територията, за която е отстъпено правото на излъчване.

(2) Когато радио- или телевизионна организация доставя чрез пряко въвеждане своите сигнали – носители на програми на разпространител на сигнали , без самата тя да доставя едновременно сигналите – носители на програми, пряко на публиката и разпространителят на сигнали доставя на публиката тези сигнали, е налице едно единно действие по предаване, за което

както радио- или телевизионната организация, така и разпространителят на сигнали следва да получат отделни разрешения всеки за своя конкретен принос.

(3) Разрешение за препредаване на произведение, както и разрешението по ал. 2 за участието на разпространителя на сигнали в единното действие по предаването му чрез пряко въвеждане, се предоставя само чрез организация за колективно управление на права.

(4) Разпоредбата на ал. 3 не се прилага за правата за разрешаване на препредаване и за разрешението по ал. 2 за участието на разпространителя на сигнали в единното действие по предаване чрез пряко въвеждане, упражнявани от радио- или телевизионни организации по отношение на собствените им излъчвания или предавания, независимо дали въпросните права им принадлежат или са им били прехвърлени от други правоносители.

(5) Когато автор е предоставил правото за разрешаване на препредаване за свое произведение на продуцент на звукозапис или на филм, или на друго аудио-визуално произведение, предприятието, което препредава, дължи на автора на това произведение възнаграждение за препредаване, отделно от всяко друго. Всеки отказ от такова възнаграждение от страна на автора е недействителен. Тази алинея се прилага съответно и по отношение на разпространителя на сигнали.

(6) В случаите по ал. 4 и 5 възнаграждението, дължимо от предприятието, което препредава, съответно от разпространителя на сигнали, се събира само чрез организации за колективно управление на съответните категории авторски права. Размерът и начинът на плащането му се определят по споразумение между тези организации и задължените предприятия.

(7) В случаите, в които не се постигне споразумение относно даване на разрешение по този член, спорът между страните може да се разреши чрез медиация съгласно чл. 94ю и 94я."

2. Създава се **нов § 6:**

„§ 6. Създава се чл. 21а:

Възнаграждение при използване на произведение чрез спомагателна онлайн услуга

Чл. 21а. При определянето на размера на дължимото възнаграждение за разрешение за използване на произведение чрез спомагателна онлайн услуга,

за която се прилага правилото по чл. 101б, се вземат предвид всички аспекти на спомагателната онлайн услуга, включително характеристиките на услугата, времето, през което програмата, предоставяна чрез тази услуга, е на разположение онлайн, аудиторията и предоставените езикови версии. Това правило не изключва определянето на размера на възнаграждението въз основа на съответните приходи на излъчващата или предаващата организация."

3. В § 11, чл. 26е се изменя така:

„Автоматизиран анализ на текст и информация

Чл. 26е. (1) Без съгласието на носителя на правото при автоматизиран анализ на текст и информация по реда на този член е допустимо използването на произведения и други обекти на закрила от лице, което разполага с правомерен достъп до тях.

(2) Използването по ал. 1 се извършва по цифров път или в цифрова форма само чрез следните действия, доколкото те са необходими за целите на възпроизвеждането или извличането при автоматизиран анализ на текст и информация:

1. възпроизвеждане на произведения или на части от тях;

2. възпроизвеждане, превеждане, преработване на компютърни програми или внасяне на други изменения в тях;

3. възпроизвеждане, извличане или повторно използване по смисъла на чл. 93в на бази данни или на части от тях.

(3) Лицата по ал. 1 имат право да съхраняват резултатите от действията по ал. 2, докато това е необходимо за целите на автоматизирания анализ на текст и информация.

(4) Носителите на права могат да забранят използването на произведения, други обекти на закрила или части от тях при условията на ал. 1 и 2. В случаите на обекти, до които е предоставен електронен достъп, забраната има действие само ако е установена с технически средства, разпознаваеми от софтуера, извършващ автоматизиран анализ."

4. В § 32, т. 3 относно ал. 7 се изменя така:

„(7) Когато използването се изразява в препредаване на произведението, се прилагат разпоредбите на чл. 21, ал. 3 – 6."

5. В § 40, т. 1 относно ал. 1 се изменя така:

Алинея 1 се изменя така:

„Размерът на възнагражденията на артистите-изпълнители и на продуцентите на звукозаписи за излъчване, предаване и препредаване или за публично изпълнение чрез апарати за озвучаване или по друг начин на техни изпълнения и звукозаписи, които са били вече разгласени, в това число когато тези изпълнения и звукозаписи са включени в записи на други произведения, се определя по реда на §5 от допълнителните разпоредби, като половината от сумата се предоставя на артистите-изпълнители, а другата половина - на продуцентите на звукозаписи."

6. В § 45, в чл. 84 след думите „чл. 21" се добавя „чл. 21а".

7. В § 48, в чл. 90 след думите „чл. 21" се добавя „чл. 21а".

8. В § 50, в чл. 90в след думите „чл. 21" се добавя „чл. 21а".

9. В § 52, **,** чл. 91 се изменя така:

„Съдържание на правото

„Чл. 91.(1) „Радио- и телевизионната организация, която е осъществила първоначалното излъчване или предаване на собствена програма, включително и чрез пряко въвеждане, има изключително право да разрешава срещу заплащане:

1. препредаването на програмата;

2 записването, възпроизвеждането и разпространението на записите от програмата;

3. предлагането на електронен достъп до запис от програмата или част от нея;

4. публичното изпълнение на програмата ако това се извършва в места, достъпни за публика срещу заплащане на входна такса.

(2) Разпоредбата на предходната алинея се прилага и когато програма, изпратена от радио- или телевизионна организация чрез сигнал до

телекомуникационен спътник, се препредава, записва, възпроизвежда и разпространява от друго лице.

(3) Когато радио- и телевизионната организация по ал. 1 или упълномощеното от нея лице ограничи кръга от лица, приемащи нейната програма, като кодира сигнала, който я съдържа, съгласието се счита за дадено само при условие, че декодиращото средство се осигурява от излъчващата или предаващата организация или с нейно съгласие.

(4) При всяко използване на програмата по смисъла на ал. 1 използващата организация е длъжна да съобщава по подходящ начин наименованието на организацията, която е осъществила първото излъчване или предаване на програмата."

10. В § 53, чл. 93 се изменя така:

„Прилагане по аналогия

Чл. 93. Разпоредбите на чл. 8, чл. 18, ал. 3, чл. 18а, чл. 19, чл. 21, ал. 1, чл. 22, чл. 22б, чл. 23, чл. 24, чл. 25а, чл. 26е, чл. 26ж, чл. 26з, чл. 26и, чл. 26к и чл. 26л – по отношение на произведенията, чл. 36 и чл. 71и-71о се прилагат съответно и за радио- и телевизионните организации."

11. В § 68, в чл. 97, ал. 1, т. 6 се изменя така:

„6. излъчва, предава, в това число участва в предаване чрез пряко въвеждане, препредава или доставя до публиката произведения, изпълнения, звукозаписи, радиопрограми, телевизионни програми, записи на филми или на други аудио-визуални произведения;"

Мотиви: Предложението цели съответствие с новите формулировки на чл. 21 и чл. 91.

12. В § 72, чл. 101б-101г се изменят така:

„Държава по произход при спомагателни онлайн услуги на радио- или телевизионните организации

Чл. 101б. (1) Този закон се прилага за спомагателни онлайн услуги на радио- или телевизионна организация, която има основно място на стопанска дейност в Република България за действията по ал. 2, извършени от организацията или под неин контрол и на нейна отговорност.

(2) Считат се за извършени единствено на територията на Република България действията по:

1. излъчване, предаване и предлагане на електронен достъп до произведения или други обекти на закрила като част от спомагателна онлайн услуга;

2. възпроизвеждане на произведения или други обекти на закрила, когато то е необходимо за предоставянето на спомагателната онлайн услуга, на достъпа до нея или на нейното използване.

(3) Алинеи 1 и 2 се прилагат само за:

1. телевизионни програми или части от тях, представляващи новини, актуални предавания или собствени продукции на телевизионната организация, които са изцяло финансирани от нея, с изключение на спортни събития и произведенията и другите обекти на закрила, включени в тези спортни събития;

2. радиопрограми или части от тях.

(4) Правилата по предходните алинеи не засягат свободата на носителите на права и на радио- или телевизионните организации да се договарят в съответствие с действащото право, за да се ограничи използването на такива права.

Приложим закон при свободно използване в рамките на цифрови и трансгранични преподавателски дейности

Чл. 101в. Този закон се прилага за използване на произведения, други обекти или части от тях при условията на чл. 26з от институции по чл. 26з, ал. 6 или техни поделения, установени в Република България.

Приложим закон при публикации в пресата

Чл. 101г. Този закон се прилага за издателите на публикации в пресата, които са граждани на Република България или имат постоянен адрес или основно място на дейност в нея, граждани на държави - членки на Европейския съюз, или имащи постоянен адрес или основно място на дейност в някоя от тях, или юридически лица, чието седалище, централна администрация или основно място на дейност се намира на територията на страната или на територията на такава държава."

13. В § 74, т. 3 се изменя така:

„3. Точка 5 се изменя така:

„5. „излъчване на произведение" е включването му като част от радио- или телевизионна програма при първоначалното й разпространение чрез наземно радиоразпръскване в радиочестотния спектър, както и чрез непрекъсната съобщителна верига, водеща до спътник и оттам обратно до Земята, чрез сигнали, носещи програми, под контрола и на отговорност на излъчващата радио- или телевизионна организация с оглед да бъде то прието пряко и индивидуално от публиката;"

14. В § 74, т. 5 се изменя така:

„5. Създават се т. 5б - 5з:

„5б. „предаване на произведение" е включването му като част от радио- или телевизионна програма, при първоначалното й, различно от излъчване, разпространение по електронна съобщителна мрежа, включително и онлайн (уебкастинг), под контрола и на отговорността на предаващата организация, с оглед да бъде то прието било пряко и индивидуално от публиката, било чрез посредничеството на друга организация, различна от радио- или телевизионната организация, както и общото действие, извършвано от радио- или телевизионна организация, която пряко въвежда сигналите - носители на нейната програма, и от разпространителя на тези сигнали, който ги доставя до публиката, независимо от използваната от него технология за пренос на тези сигнали;

5в. „препредаване" е всяко предназначено за приемане от публиката едновременно, изцяло и в непроменен вид разпространение на предназначена за приемане от публиката първоначално излъчвана или предавана в Република България или в друга държава радио- или телевизионна програма и включените в нея произведения и други обекти, независимо от техническите способи, чрез които то се осъществява, ако първоначалното излъчване или предаване се извършва по електронна съобщителна мрежа, включително чрез спътник, но не и онлайн, при условие че:

а) препредаването се извършва от лице, различно от радио- или телевизионната организация, която е осъществила първоначалното излъчване или предаване или под чийто контрол и на чиято отговорност е било осъществено това първоначално излъчване или предаване, независимо от начина, по който лицето, което извършва препредаването, получава сигналите – носители на програмата, и включените в нея произведения и други обекти, и

б) когато препредаването е чрез услуга за достъп до интернет, както е определена в чл. 2, ал. 2, т. 2 от Регламент (ЕС) 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за определяне на мерки относно достъпа до отворен интернет и за изменение на Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги и на Регламент (ЕС) № 531/2012 относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза (ОВ, L 310/1 от 26 ноември 2015 г.), тя се извършва в среда, в която организацията, осъществяваща препредаването, предоставя по сигурен начин препредаването на потребители, разполагащи с разрешение;

5г. „предлагане на електронен достъп до произведение“ е предоставянето му или на част от него чрез електронна съобщителна мрежа на разположение на неограничен брой лица по начин, позволяващ достъпът до него да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всеки от тях, както и предоставянето му чрез електронна съобщителна мрежа на живо по начин, позволяващ достъп до него да бъде осъществен от място, индивидуално избрано от всеки от тях (лайфстрийминг);

5д. „пряко въвеждане“ е технически процес, чрез който излъчващата или предаваща радио- или телевизионна организация доставя своите сигнали – носители на програми, на друга организация – разпространител на сигнали, по такъв начин, че сигналите – носители на програми, не са достъпни за публиката по време на доставянето;

5е. „разпространител на сигнали“ е предприятие, което предоставя електронни съобщителни услуги;

5ж. „спомагателна онлайн услуга“ е онлайн услуга, която се състои в предлагането на електронен достъп на публиката от радио- или телевизионна организация или под неин контрол и на нейна отговорност до телевизионни или радиопрограми или до части от тях, едновременно с излъчването или предаването им от радио- или телевизионната организация (симулкастинг) или за определен период от време след него, както и предоставянето на съдържание, което е спомагателно за това излъчване или предаване;

5з. „основното място на стопанска дейност на радио- или телевизионна организация” е място в държавата членка, под чиято юрисдикция се намира

съответният доставчик на медийни услуги, така, както е определена по реда на Закона за радиото и телевизията“.“

15. В § 79, т. 5 се добавят нови точки 4, 5 и 6:

„4. В чл. 9, ал. 3 след думата „авторски“ се добавя „и сродни“, а след думата „произведения“ се добавя „и други обекти на закрила“.

5. В чл. 111, ал. 1, т. 9 след думата „авторски“ се добавя „и сродни“, а след думата „произведения“ се добавя „и други обекти на закрила“.

6. В чл. 125в след думата „разпространява“ се добавя „или препредава“, след думата „разпространяваните“ се добавя „или препредавани“ и в т. 1 и 2 след думите „разпространение“ се добавя „или препредаване“.“

МОТИВИ

към предложение за изменение на общ законопроект № 49-353-13-6/19.09.2023 г.

Предложенията за изменение на общ законопроект № 49-353-13-6/19.09.2023 г. предвиждат на първо място прецизиране на първоначалния текст на общия законопроект, като вземат предвид проведените дискусии в Комисията по културата и медиите и постъпилите във връзка с това становища. Насочени са към постигане на по-пълно съответствие с транспонираните Директива (ЕС) 2019/789 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за установяване на правила във връзка с упражняването на авторското право и сродните му права, приложими за определени онлайн предавания на излъчващите организации и за препредаването на телевизионни и радиопрограми и за изменение на Директива 93/83/ЕИО на Съвета и Директива (ЕС) 2019/790 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно авторското право и сродните му права в цифровия единен пазар и за изменение на Директиви 96/9/ЕО и 2011/29/ЕО. Същевременно, предложенията целят да се избегне въвеждане в националния закон на несъществуващи в посочените Директиви норми или правила, което би довело до промени, които са извън обхвата на целите им.

Направени са предложения за изменение в общия законопроект, които имат за цел също така да се прецизират първоначалните предложения, за да се

избегнат несъответствия с актовете на международното право и други актове на правото на ЕС.

Предложенията са съобразени с водещото изискване законовите текстове да гарантират баланс и равнопоставено третиране на отделните категории правоносители при упражняването на техните права, съответно баланс, равнопоставеност и предвидимост в отношенията между носители на права и ползватели при нови или вече съществуващи модели на ползване.

Част от предлаганите изменения имат редакционен характер и са свързани с останалите предложения в настоящото, с връзките или препратките между отделните норми в закона или с актуализираната терминология на ЗАПСП.

В други предложения - тези, касаещи предлаганите нови дефиниции в закона или изменения в съществуващи, се предлагат също терминологични или редакционни промени или такива, които целят отстраняване на пропуски в първоначалното предложение. Предлагат се и редакции, насочени към недвусмислено отграничаване в определенията на закона на способите на ползване на произведения, което ще гарантира в допълнителна степен избягването на спорове при прилагане на новите законови норми.

На последно място, предлагат се допълнителни изменения за правилно отразяване на новите формулировки на ЗАПСП в текстове от ЗРТ, като същевременно се осигурява еднаква защита на отделните категории носители на права.

Народен представител:
Христо Петров